Lietas Nr. 11370002113
Lietas arhīva Nr. K07-0167-13/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2013.gada 25.septembrī

Aizkraukles rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese L.Baltmane-Zepa,

ar tiesas sēžu sekretāri M.Liģeri,

piedaloties prokuroram J.Duberim,

aizstāvim zvērinātam advokātam R.Zeseram,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas.

Tiesa

konstatēja:

/pers. C/ izdarīja sveša maksāšanas līdzekļa laupīšanu, sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu.

2012.gada 15.novembrī ap pulksten 16.00 /pers.C/ Aizkrauklē, /adrese/, pie veikala ,,Beta", mantkārīgu motīvu vadīts, ar viltu izkrāpa no /pers. E/ viņa personas datus, bankas konta numuru, internetbankas kodu karti, lietotājvārdu un paroli. Iegūto informāciju un internetbankas kodu karti /pers. C/ tajā pašā dienā izmantoja, noformējot aizņēmumu 200 latu apmērā AS /pers.F/ interneta vietnē internetvietnes adresev no IP adreses 91.200.65.172 uz /pers. E/ vārda. Iegūto naudu /pers. C/ saņēma /pers. E/ bankas kontā /konta numurs/. Pirmo saņemto naudas aizdevumu /pers. C/ atdeva aizdevējam, lai veidotu pozitīvu kredītvēsturi.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, /pers.C/ 2012.gada 15.novembrī, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā vietā, izmantojot iegūto /pers. E/ personas datu informāciju, bankas kontu internetbankas kodu karti, lietotājvārdu un paroli, /pers.F/ interneta vietnē /internetvietnes adrese/ no IP adreses 91.200.65.172 uz /pers. E/ vārda vēlreiz noformēja aizņēmumu Ls 200 apmērā. Iegūto naudu /pers. C/ saņēma /pers. E/ bankas kontā konta numurs, ko atkal atdeva aizdevējam, lai veidotu pozitīvu kredītvēsturi.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, 2012.gada 15.novembrī, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā vietā, /pers. C/, izmantojot iegūto /pers. E/ personas datu informāciju, internetbankas kodu karti, lietotājvārdu un paroli noformēja AS /pers.F/ interneta vietnē /internetvietnes adrese/ no IP adreses 91.200.65.172 uz /pers. E/ vārda naudas aizņēmumu Ls 198,40 apmērā, aizdevuma līguma Nr.701723002. Iegūto naudu /pers. C/ saņēma /pers. E/ bankas kontā /konta numurs/ un izlietoja pēc saviem ieskatiem - pārskaitīja uz citu kontu, tādejādi cietušajai AS /pers.F/ nodarīja mantisko kaitējumu Ls 198,40 apmērā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, 2012.gada 15.novembrī ap pulksten 18.18 pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā vietā, S1A ,,/pers. K/" interneta vietnē internetvietnes adrese no IP adreses 91.200.65.172 /pers. C/, izmantojot iegūto /pers. E/ personas datu informāciju, internetbankas kodu karti un paroli noformēja uz /pers. E/ vārda naudas aizņēmumu Ls 50 apmērā. Iegūto naudu /pers. C/ saņēma /pers. E/ bankas norēķinu kontu /konta numurs/ un izlietoja pēc saviem ieskatiem pārskaitot to uz citu kontu, tādējādi cietušajai SIA ,,/pers. K/" nodarīja mantisko kaitējumu Ls 50.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, 2012.gada 16.novembrī pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā vietā /pers. C/ pers.F interneta vietnē internetvietnes adreseno IP adreses 91.200.65.172, izmantojot iegūto /pers. E/ personas datu informāciju, internetbankas kodu karti un paroli, noformēja naudas aizņēmumu uz /pers. E/ vārda Ls 300, aizdevuma līguma Nr.9905856001. Iegūto naudu /pers. C/ saņēma /pers. E/ bankas kontā /konta numurs/un pārskaitīja uz citu bankas kontu, tā izlietoja pēc saviem ieskatiem.

/pers. C/ noziedzīgo darbību rezultātā cietušajai AS pers.F nodarīts mantisks kaitējums Ls 300 apmērā.

Ar šādām darbībām /pers. C/ izdarīja Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

2012.gada 21.decembrī ap pulksten 12.00 /pers. C/ Aizkraukles autoostā Gaismas ielā 12 piegāja pie /pers. H/ un, mantkārīgu motīvu vadīts, izmantojot iegūto uzticēšanos, ar viltu, nolūkā iegūt /pers. H/ internetbankas kodu kartes datus un paroli, pierunāja /pers. H/ atvērt bankā internetbanku. /pers. C/ un /pers. H/ ieradās AS ,,Swedbank" Aizkraukles filiālē, kur /pers. H/ atvēra bankas kontu konta numurs un noformēja internetbanku. Pēc iziešanas no bankas pēc /pers. C/ lūguma, /pers. H/ iedeva /pers. C/ internetbankas kodu karti un lapiņu ar lietotāja numuru un paroli. /pers. C/ iegūtos datus pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā veidā nokopēja, bet oriģinālus atdeva /pers. H/.

Iegūtos /pers. H/ bankas datus pers.C izmantoja 2012.gada 23.decembrī ap plkst. 18.25 un AS pers.F interneta vietnē internetvietnes adrese no IP adreses 46.109.104.130 uz /pers. H/ vārda noformēja naudas aizņēmumu Ls 200 apmērā, noslēdzot līgumu Nr.988939901. Iegūto naudu /pers. C/ saņēma /pers. H/ bankas kontā /konta numurs/un izlietoja pēc saviem ieskatiem - pārskaitīja uz citu bankas kontu, tādējādi cietušajai AS /pers.F/ nodarīja mantisko kaitējumu Ls 200 apmērā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, 2012.gada 23.decembrī ap pulksten 20.44 /pers. C/, atrodoties /adrese/, izmantojot 2012.gada 21.decembrī iegūto /pers. H/ personas datu informāciju, internetbankas kodu karti un paroli, /pers.F/ interneta vietnē internetvietnes adrese no IP adreses 46.109.243.254 uz /pers. H/ vārda noformēja naudas aizņēmumu Ls 200 apmērā, noslēdzot līgumu Nr.76887001. Iegūto naudu, kas tika saņemta /pers. H/ bankas kontā /konta numurs/, /pers. C/ izlietoja pēc saviem ieskatiem - pārskaitīja uz citu bankas kontu, tādējādi cietušajai AS /pers.F/ nodarīja mantisko kaitējumu Ls 200 apmērā.

Ar šādām darbībām /pers. C/ izdarīja Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Prokurors tiesas izmeklēšanā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 461.pantu un 462.panta pirmo daļu, grozīja apsūdzību, lūdzot tajā labot pārrakstīšanās kļūdu apsūdzētā vārdā un tā vietā, kur norādīts /cita persona/, norādīt /pers.C/. Prokurors lūdza pēc 2012.gada 15.novembrī iesāktā un 2012.gada 16.novembrī turpinātā noziedzīgā nodarījuma apraksta, iekļaut apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, norādot, ka apsūdzībā norādītajos apstākļos apsūdzētais izdarījis Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu. Turklāt atbilstoši Krimināllikuma 193.panta otrajai daļai apsūdzībā jānorāda, ka apsūdzētais izdarīja sveša maksāšanas līdzekļa nolaupīšanu un izmantošanu, nevis iegūšanu un izmantošanu, kā tas noteikts Krimināllikuma 193.panta pirmajā daļā un kā tas norādīts apsūdzībā.

Izvērtējot apsūdzības grozīšanu, to, ka apsūdzētais apstiprināja, ka piekrīt šādai apsūdzības grozīšanai un tā viņam saprotama, to, ka šāda apsūdzības grozīšana nepasliktina apsūdzētā stāvokli un neaizskar Kriminālprocesa likuma 20.pantā noteiktās apsūdzētā tiesības uz aizstāvību, tiesa uzskata apsūdzības grozīšanu par atbilstošu Kriminālprocesa likuma 462.pantam.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu atzina visā viņam izvirzītajā apsūdzībā par Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, neapstrīdēja noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, cietušo AS /pers.F/ un SIA /pers.K/ pieteiktās mantiskās kaitējuma kompensācijas atzina daļēji, cietušā /pers. H/ pieteikto mantiskā kaitējuma kompensāciju atzina, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Aizstāvis izteica viedokli, ka pierādījumu pārbaude lietā nav veicama.

Prokurors izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi daļā par apsūdzētā vainīgumu, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi, taču pierādījumu pārbaude veicama daļā par pieteiktajām mantiskā kaitējuma kompensācijām.

Tiesa, ievērojot izteiktos viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi daļā par apsūdzētā vainīgumu, jo apsūdzētais atzina savu vainu izvirzītajā apsūdzībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas. Tiesa nolēma veikt pierādījumu pārbaudi daļā par cietušo AS /pers.F/ un SIA /pers.K/ pieteiktajām mantiskā kaitējuma kompensācijām.

Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude daļā par apsūdzētā vainīgumu netika veikta, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums šajā daļā spriedumā nav nepieciešams.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa konstatē, ka apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas, jo apsūdzētais nolaupīja un izmantoja svešus maksāšanas līdzekļus.

Atzīstot apsūdzētā vainīgumu par pierādītu, noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms.

Izlemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmā soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.pantā noteikto, proti, izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi.

Turklāt tiesa ņem vērā, ka 2013.gada 1.aprīlī spēkā stājies 2012.gada 13.decembrī pieņemtais likums „Grozījumi Krimināllikumā" un šī likuma Pārejas noteikumu 4.punkts paredz, ka personas, kuras izdarījušas noziedzīgu nodarījumu līdz šī likuma spēkā stāšanās dienai, saucamas pie kriminālatbildības saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā, ņemot vērā, ka maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru un veidu, kāds paredzēts Krimināllikumā no 2013.gada 1.aprīļa. Minēto noteikumu 6.punkts noteic, ka gadījumā, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzētā zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētā personību raksturojošos datus, noskaidrots, ka apsūdzētais mācās /Skolas nosaukums/. Ģimenē ceturtais bērns, māte audzina bērnus viena *(lietas 182.lapa)*. No Jaunjelgavas novada domes Sociālā dienesta 2013.gada

28.janvārī sniegtās informācijas izriet, ka apsūdzētais piedalījies Sociālās korekcijas un sociālās uzvedības programmā, lai risinātu nelietderīgu brīvā laika izmantošanu un vecāku nepietiekamu uzraudzību *(lietas 183.-184.lapa)*. SIA „Aizkraukles slimnīca" psihiskās aprūpes un narkoloģiskās aprūpes reģistrā nav reģistrēts *(lietas 186., 187.lapa)*. Aizkraukles vakara (maiņu) vidusskolas 2013.gada 20.janvārī izsniegtajā raksturojumā norādīts, ka apsūdzētais šajā skolā mācās no 2012.gada septembra. 2012./2013.mācību gada 1.semestrī visos mācību priekšmetos saņēma sekmīgus vērtējumus. Skolā ieradās regulāri, bet dažkārt stundas noseboja vai neattaisnoti neapmeklēja. Centās izpildīt skolotāja dotos norādījumus, iesaistījās skolas un klases sabiedriskajā dzīvē. Ir ļoti ietekmējams, pakļaujas draugu negatīvajām iniciatīvām. Māte par dēla gaitām interesējas. No raksturojumam pievienotās liecības redzams, ka apsūdzētā sekmes ir vidējas, vājas, taču sekmīgas *(lietas 189., 190.lapa)*. Lietas materiālos nav ziņu par apsūdzētā sodāmībām un izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem. Pats apsūdzētais tiesas sēdē paskaidroja, ka viņš sodīts nav, taču Aizkraukles rajona tiesas tiesvedībā ir lietas par viņa izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Saprot izdarītā sekas, mēģina laboties, apņemas arī turpmāk neizdarīt noziegumus. Likumiskā pārstāve paskaidroja, ka daļēji notikušajā ir vainojami draugi. Dēls ir mainījis skolu un viņa uzvedība ir mainījusies, iepriekšējie draugi pazuduši.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas klasificējams kā smags noziegums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. un 48.pantu tiesa nekonstatē apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Ar savām darbībām apsūdzētais apdraudējis tautsaimniecības intereses, nodarot reālus zaudējumus cietušajiem.

Krimināllikuma 193.panta otrās daļas sankcija paredzēja sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas. No 2013.gada 1.aprīļa sods par /adrese/.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu panta sankcijā paredzēts brīvības atņemšanas veidā līdz pieciem gadiem vai īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, vai piespiedu darba vai naudas soda veidā, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.pantam soda mērķis ir vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(skat. A.Judins. Kriminālsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Ņemot vērā lietā konstatētos soda apmēra un veida ietekmējošos apstākļus, to, ka nav konstatēts Krimināllikuma 49.pantā noteiktais pamats vieglāka soda noteikšanai nekā likumā paredzētais, ņemot vērā no 2013.gada 1.aprīļa samazināto brīvības atņemšanas soda apmēru, apsūdzētais atzinis savu vainu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, tiesa uzskata, ka sods apsūdzētajam nosakāms brīvības atņemšanas veidā sešu mēnešu apmērā par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā to norādīja prokurors.

Tā kā apsūdzētais izdarījis divus noziedzīgos nodarījumus, tad pie soda noteikšanas vērā ņemama Krimināllikuma 50.panta pirmā daļa, kas noteic, ka gadījumā, ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, noteikusi sodu par katru nodarījumu atsevišķi, galīgo sodu nosaka pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piemērojot kādu no pantā minētajiem sodu saskaitīšanas principiem. Konkrētajā gadījumā tiesa uzskata, ka piemērojams piespriesto sodu daļējas saskaitīšanas princips.

Tomēr tiesai ir radusies pārliecība, ka apsūdzētais turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus un tāpēc apsūdzēto saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu ir iespējams notiesāt nosacīti, brīvības atņemšanas sodu nosakot nosacīti ar pārbaudes laiku. Ņemot vērā nosacītas notiesāšanas būtību, proti, saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta desmito daļu, ja nosacīti notiesātais pārbaudes laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam piespriestais brīvības atņemšanas sods ir izpildāms reāli, konkrētajā gadījumā pārbaudes laika noteikšana apsūdzētajam būs audzinošāks sods par reālas brīvības atņemšanas sodu, jo tas dos iespēju apsūdzētajam izdarīt attiecīgos secinājums un pierādīt, ka viņš spēj būt likumpaklausīgs un ir labojies, turpināt mācības skolā. Vienlaicīgi tiesa norāda, ka tikai no paša apsūdzētā ir atkarīgs tas, vai viņš spēs pierādīt savu gribasspēku un turpmāk dzīvot normāla cilvēka dzīvi. Tomēr konkrētajā gadījumā soda mērķis ir sasniedzams ar apsūdzētā neizolēšanu no sabiedrības.

Izvērtējot izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, tiesa pievienojas prokurora viedoklim un uzskata, ka apsūdzētajam nosakāms pārbaudes laiks uz astoņiem mēnešiem. Šāds sods ir ne vien taisnīgs un apsūdzētā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem adekvāts, bet arī atbilstošs apsūdzētā personībai un soda preventīvo mērķu sasniegšanai

Turklāt tiesa uzskata, ka apsūdzētajam nav nepieciešams noteikt pienākumu piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts probācijas dienesta norādījumiem, jo apsūdzētajam ir dzīves pieredze, mātes atbalsts, lai viņš pats būtu spējīgs izdarīt konkrētus secinājumus, kas būtu vērsti uz savas uzvedības izvērtēšanu.

Izvērtējot Krimināllikuma 193.panta otrās daļas sankcijā paredzēto mantas konfiskācijas piemērošanas lietderību, tiesa secina, ka papildsods – mantas konfiskācija, šajā gadījumā nav piemērojama. Mantas konfiskācija panta sankcijā nav paredzēta kā obligāti piemērojama. Lietas materiālos nav informācijas par to, vai apsūdzētajam pieder kustama vai nekustama manta, kas būtu pakļaujama konfiskācijai.

Cietušo AS /pers.F/ un SIA /pers.K/ pārstāvji uz tiesas sēdi nebija ieradušies, cietušais /pers. H/ uz tiesas sēdi nebija ieradies. AS /pers.F/ pārstāve lūgusi lietu iztiesāt pārstāvja prombūtnē.

Tiesa, ievērojot Kriminālprocesa likuma 351.panta $4.^1$ daļā noteikto par to, ka kompensācijas pieteikumu izskata neatkarīgi no cietušā klātbūtnes, izskatīja pieteikumus bez cietušo pārstāvju klātbūtnes.

Tā kā apsūdzētais cietušās AS /pers.F/ pieteikto mantiskā kaitējuma kompensāciju atzina daļēji – Ls 898,40 apmērā, SIA /pers.K/ pieteikto mantiskā kaitējuma kompensāciju atzina daļā par Ls 50, cietušā /pers. H/ pieteikto mantiskā kaitējuma kompensāciju atzina,

tiesa nolēma veikt pierādījumu pārbaudi daļā par cietušo AS /pers.F/ un SIA /pers.K/ pieteiktajām mantiskā kaitējuma kompensācijām.

SIA /pers.K/ sniegusi informāciju, ka tai nodarīts mantiskais kaitējums Ls 72,50 apmērā, ko veido aizdevuma summa, līgumsods un maksa par ierakstītas brīdinājuma vēstules izsūtīšanu *(lietas 126.-128.lapa)*.

AS /pers.F/ norādījusi, ka tai nodarīts kaitējums Ls 648 apmērā, ko veido 2012.gada 15.novembrī izsniegtais aizdevums Ls 198,40 apmērā, komisijas maksa Ls 7,98 apmērā, līgumsods Ls 121,54 apmērā un 2012.gada 16.decembrī izsniegtais aizdevums Ls 300 apmērā un procenti par kapitāla lietošanu Ls 21 apmērā *(lietas 134.-135.lapa)*.

2013.gada 24.septembrī Aizkraukles rajona tiesā saņemts iesniegums no AS /pers.F/, kur norādīts, ka cietusī lūdz piedzīt tai nodarīto kaitējumu Ls 1068,92 apmērā, ko veido naudas summa Ls 327,92 apmērā (pamatsumma Ls 198,40, komisija par aizdevuma piešķiršanu Ls 7.98 apmērā, līgumsods Ls 12,54 apmērā), naudas summa Ls 321 apmērā (pamatsumma Ls 300 apmērā un procenti Ls 21 apmērā); naudas summa Ls 200 apmērā, naudas summa Ls 220 apmērā (pamatsumma Ls 200 apmērā un procenti Ls 20 apmērā).

Lietas materiālos atrodas starp AS /pers.F/ un /pers.E/ 2012.gada 15.novembrī noslēgtie aizdevuma līgumi *(lietas 137., 138., 139.lapa)* un 2012.gada 16.novembrī noslēgtais aizdevuma līgums un tam pievienotais aizdevuma atmaksas grafiks *(lietas 140.-142.lapa).*

Tiesa, pārbaudījusi pierādījumus, pārliecinājusies par apsūdzētā vainīgumu kaitējuma nodarīšanā, uzskata, ka SIA /pers.K/ un AS /pers.F/ mantiskā kaitējuma kompensācijas pieteikumi ir apmierināmi daļēji, atzīstot cietušās SIA /pers.K/ pieteikto kompensāciju par pamatotu daļā par Ls 50 un AS /pers.F/ pieteikto mantiskā kaitējuma kompensāciju daļā par Ls 898,40.

Krimināprocesa likuma 22.pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Krimināprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisku zaudējumu. Šī panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Ievērojot Civillikuma noteikumus, secināms, ka neviens, saņemot zaudējumu atlīdzinājumu, nevar uz tā pamata iedzīvoties, un zaudējumu nodarītājam tie jāatlīdzina to patiesajā apmērā.

Konkrētajā gadījumā cietušajām ir tiesības uz atlīdzinājumu par radīto kaitējumu tādā apmērā, kādā ir radīts reāls mantiskais zaudējums. Tiešā mantiskā zaudējuma apmērs šajā lietā ir naudas summas, ko veido aizdevumu pamatsumma.

Daļā par līgumsodu, procentiem, kā arī par maksas par aizdevuma izsniegšanu, vēstules izsūtīšanu, kaitējuma kompensācijas nav nosakāmas, jo līgumsods un pielīgtie procenti ir saistību tiesību institūti. Atbilstoši Civillikuma 1716.pantam līgumsods ir pametums, ko kāda persona apņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo savu saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1753., 1756., 1759.pants noteic, ka procenti ir atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu, kavējumu, un pienākums tos maksāt pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, tie jāmaksā par parādu. Krimināprocesa ietvaros tiesa nevērtē tiesiskās attiecības starp līgumslēdzējiem, tādējādi nekonstatē arī to, vai apsūdzētais nav izpildījis ar konkrēto līgumu uzņemtās saistības un ir pieļāvis nokavējumu, apņēmies maksāt procentus un citus līgumā noteiktos maksājumus, kas būtu pamats maksāt pielīgtās naudas summas. Visi strīdi, kas izriet no tiesiskiem darījumiem, ir risināmi civiltiesiskā kārtībā.

Tiesa nepiekrīt prokurora viedoklim, ka pamats piedzīt no apsūdzētā aizdevuma piešķiršanas komisiju ir tas, ka šo aizdevumu izsniegšana ir apgrūtinājusi komercdarbības veikšanu. Tiesas ieskatā sabiedrībām, kas nodarbojas ar aizdevumu izsniegšanu un darbojas finanšu sektorā, iespējamās peļņas nolūkā ir jāuzņemas arī zināmi riski, un krāpniecisko darbību veikšana no apsūdzētā puses reāli nav apgrūtinājusi sabiedrības AS /pers.F/ darbību, lietā šādu pierādījumu nav. Tāpat tiesa uzskata, ka vēstules nosūtīšanas izdevumi nav radušies noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas rezultātā.

Nenosakot mantiskā kaitējuma kompensāciju šajās pieteikumu daļās, netiek pārkāptas cietušo tiesības, jo saskaņā ar Krimināprocesa likuma 352.panta ceturto un piekto daļu, šajā procesā nenoteikto kaitējuma kompensāciju cietušais var prasīt Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā, nemaksājot par to valsts nodevu.

Savukārt cietušā /pers. H/ pieteiktā kaitējuma kompensācija ir apmierināma, jo par šo kaitējuma apmēru strīda lietā nav, apsūdzētais to atzīst, cietušajam ir radīts tiešs un reāls zaudējums.

Piedzenot no apsūdzētā kompensācijas, ņemams vērā tas, ka apsūdzētais krimināllietas iztiesāšanas brīdī ir nepilngadīgs. Krimināprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka pienākumu samaksāt kompensāciju tiesa var uzlikt nepilngadīgajam apsūdzētajam, taču subsidiāri ar vecākiem (..). Tādējādi kompensāciju samaksāšanas pienākums apsūdzētajam tiek uzlikts subsidiāri ar viņa māti.

Procesuālos izdevumus pirmstiesas krimināprocesā un tiesas sēdē saskaņā ar Krimināprocesa likuma 367.panta pirmās daļas ceturto punktu veido samaksa aizstāvim zvērinātam advokātam R.Zeseram par juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam Ls 230 apmērā.

Saskaņā ar Krimināprocesa 83.panta pirmās daļas 1.punktu konkrētajā gadījumā aizstāvja piedalīšanās ir obligāta, jo apsūdzētais ir nepilngadīgs un saskaņā ar Krimināprocesa likuma 88.panta trešo daļu apsūdzētais no aizstāvja nevar attiekties. Ievērojot minēto un saskaņā ar Krimināprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu, 368.panta ceturto daļu, apsūdzētais atbrīvojams no samaksas

par aizstāvja palīdzību.

Nosacīti notiesāto uzraudzība tiek veikta Valsts probācijas dienesta struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai. No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētā deklarētā dzīvesvieta ir /adrese/, Jaunjelgavas novads. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 528.panta otro daļu nosacīti notiesātā uzraudzība uzdodama Valsts probācijas dienesta Aizkraukles teritoriālajai struktūrvienībai.

Drošības līdzeklis apsūdzētajam nav piemērots. Tā kā tiesai nav pamata uzskatīt, ka apsūdzētais varētu izvairīties no sprieduma izpildes, tad drošības līdzekļa piemērošanai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241.panta trešo daļu nav pamata.

Lietisko pierādījumu lietā nav.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 500., 511., 512., 520., 527.- 530.pantu tiesa

nosprieda

atzīt /pers. C/ par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā un sodīt viņu:

- par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu laika periodā no 2012.gada 15.novembra līdz 2012.gada 16.novembrim ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas;

- par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu laika periodā no 2012.gada 21.decembra līdz 2012.gada 23.decembrim ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas noteikumiem galīgo sodu /pers. C/ noteikt pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, sodus daļēji saskaitot, brīvības atņemšanu uz 7 (septiņiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo daļu brīvības atņemšanas sodu /pers. C/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 8 (astoņiem) mēnešiem.

Nosacīti notiesātā /pers. C/ pārraudzību uzdot Valsts probācijas dienesta Aizkraukles teritoriālajai struktūrvienībai.

Drošības līdzekli /pers. C/ neizraudzīt.

Atbrīvot /pers.C/ no procesuālo izdevumu samaksas Ls 230 (divi simti trīsdesmit latu) apmērā, kas saistīti ar zvērināta advokāta R.Zesera piedalīšanos kriminālprocesā un segt šos izdevumus no valsts līdzekļiem.

Piedzīt no /pers. C/ subsidiāri ar viņa māti par labu cietušajai AS /pers.F/ mantiskā kaitējuma kompensāciju Ls 898,40 (astoņi simti deviņdesmit astoņu latu un 40 santīmu) apmērā; pārējā daļā mantiskā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Piedzīt no /pers. C/ subsidiāri ar viņa māti par labu cietušajai SIA /pers.K/ mantiskā kaitējuma kompensāciju Ls 50 (piecdesmit latu) apmērā; pārējā daļā mantiskā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Piedzīt no /pers. C/ subsidiāri ar viņa māti par labu cietušajam /pers. H/ mantiskā kaitējuma kompensāciju Ls 1,40 (viena lata un 40 santīmu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas 2013.gada 9.oktobra, sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa